

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
Geo. Lulchak, President.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень:
у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Р.б. Домі, на ро-ді вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. Ю. Ляльчак, голова.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ГОЛОВНИЙ ЗАРЯД Р.З.Т. ПРО ТРАВНЕ-ВУ КАМПАНІЮ.**ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ, ЧЛЕНІВ ТА ЧЛЕНКИНЬ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВО ТОВАРИСТВА.**

Дорогі Товариші й Товаришкі!

Всі головні заряди наших братніх організацій сказали вже своє слово до членства своїх організацій про наближаючуся травневу кампанію, а тепер прийшла черга й на нас.

Зближається травнева кампанія несення допомоги нашій робітничо-фармерській пресі. Всі українські робітничі й фармерські організації будуть в цьому місяці працювати, щоб допомогти своїй пресі, своєму живому слову, в цю критичну хвилину і щоб забезпечити її існування на літні місяці.

Членство Робітничого Запomoгoвoгo Товариства також не повинно лишитися байдужим в цій кампанії. Наша преса, а зокрема "Укр. Роб. Вісти", багато попрацювала для збільшення ридів нашої запomoгoвoї організації, для її кращого розвитку. "Укр. Роб. Вісти" працювали для добра Р.З.Т. більше, як деякі інші організації в місяцях. Цього ніхто не заперечить, бо про це свідчать сторінки в "Укр. Роб. Вістях", на яких містилися поклики й дописи.

Робітниче Запomoгoвe Товариство значно зросло за останні місяці й чим день далі зростає та зростає, бо "Укр. Роб. Вісти" його популяризують серед українських трудових мас в Канаді.

У відділ за це членство нашої організації повинно працювати в місяці травні для своєї преси. Ми не кличемо наші організації заснувати окремі комітети для переведення травневої кампанії, але ми кличемо всі відділи Р.З.Т. тісно співробітничати в цій кампанії з іншими робітничими й фармерськими організаціями. Для цього наші відділи повинні мати своїх представників в спільних комітетах і там спільно працювати. Членство в відділі і поодинокі члени повинні докласти всіх старань, щоб в травні придбати для нашої преси якнайбільше передплатників і пресового фонду.

Відділи Р.З.Т. тих місцевостей, в яких нема інших наших братніх організацій, щоб з ними співробітничати, повинні самостійно провадити кампанію.

Товариші й Товаришкі!

Для того, щоб успішно провадити кампанію за збиранням передплат на свою пресу членством нашої організації — треба перш всего самим нам бути передплатниками й читачами своєї преси. Ми знаємо, що не всі члени й членкині Р.З.Т. є вже передплатниками своєї преси. Багато нововступивших членів до цього часу не були членами ніяких робітничих організацій й не читали робітничо-фармерських газет. Тож обов'язком відділів на місцях подбати, щоб всі робітничі члени Р.З.Т. стали передплатниками "Укр. Роб. Вістей", фармерські — "Фармерського Життя", а членкині щоб стали передплатницями журналу "Робітниця".

Наша організація має нести не тільки матеріальну запomoгy своїм членам і членкиням в разі слабості, але нести їм моральну запomoгy тоді, коли вони здорові, а це — освіджати їх, робити їх людьми грамотними, розумними, які знають, що доводка їх дійства. А такими людьми може зробити їх наша преса, яку вони повинні читати.

Тож нехай за місяць травень всі ті члени й членкині Р.З.Т., які до цього часу не були членами робітничо-фармерської преси, стануть її передплатниками й примірниками читачами.

Кожний член і членкиня Р.З.Т. повинні придбати в травні хоч по одному новому передплатнику для своєї преси.

До праці, Товариші й Товаришкі!

Хай жай й розвивається наш вчитель, провідник і організатор — робітничо-фармерська преса!

Ю. Ляльчак,

голова.

О. Хомицький,

секретар.

ЗА ЗЛУКОЮ МАЙНЕРІВ НА ЗАХОДІ КАНАДИ.

Майнерські організації в західній Канаді після програння страйку в 1924 році та після розторощення 18. дистрикту Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, до цього часу є в хаотичному стані. Майнери поділилися, покололися на різні групи. Одиноким поважкою групою серед майнерів на заході тепер є Майн Воркерс Юніон оф Канада, яка хоч повільно, але стало зростає.

В деяких кемах існують лише місцеві, незалежні, чисто босівські юнії, в деяких є групи, або скорше прихильники загинувшої лувісвської юнії; доволно Едмонтону існує знову окрема майнерська федерація, а в деяких кемах є по кілька прихильників О.В.Ю.; а є кемпи, де нема ні юнії, ні прихильників.

Однак майнери, які через довгі роки мали свою стаду юнію, які мають за собою славу традицію героїської боротьби в минулому, дають та розпорощено оставати не можуть. Користуючись з нагоди розкопів Альбертської Секції Канадської Партії Праці, що відбулася в Едмонтоні 2. квітня ц. р. і в якій взяли участь представники різних майнерських груп — ішнайнять майнерських делегатів, відбули відтак свою неофіційну конференцію, на якій обговорювали справу можливої злуки майнерів заходу в одну юнію.

Ці ішнайнять делегати репрезентували всі юніоні майнерських груп в Альберті і східній Британії Колумбії. На цій конференції рішено, що кожна майнерська юнія, як Майн Воркерс

Юніон оф Канада, Ю.М.В.А. й кожна місцева юнія — повинні вибрати підкомітети, а ці підкомітети мають зібратися пізніше й виробити пропозицію злуки та дати її під референдум (під загальне голосування) майнерів. І та організація, яка дістане більшість голосів, має бути признана всіма й її мають поїрати всі групи в дистрикті.

Тепер лишається майнерам працювати в тому напрямі, щоб наразі знову злучити всі свої сили в одну велику боеву майнерську організацію.

Тут двох виборів бути не може. Треба вибрати найсильнішу групу — ту, яка з перших днів заснування видигнула клич злуки всіх майнерів в одну не тільки західну, але у всьоканадійську юнію. Такою організацією на заході Канади є зараз Майн Воркерс Юніон оф Канада. Стара лувісвська юнія, за яку майнери звели колись таку тяжку боротьбу, віджила свій вік. Вона, під проводом зрадничих лідерів, довела майнерів до того хаотичного стану, в якому ми нині їх бачимо. А надто скандально, продаючи тактику повелі її лідери в останньому майнерському страйку. Нарешті в драматичному страйку 1925 року та юнія докотилася до організування страйколомства і ніхто інший, тільки її лідери засадили на три роки й чотири місяці в тюрму Кіда Борнса. Воскрешати те, що доживає свої дні, нема потреби.

Про інші локальні, босівські юнії нема що й говорити. Всіх їх треба злучити під один провід Майн Воркерс Юніон оф Канада. Але поки не зробили, треба щоб всі юнії поступили після ухвали вище згаданої конференції. А передове, свідоме робітничо повинно розсипати всім майнерським робітникам, що одинокі їх надія на поліпшення умови праці — в одній для всіх майнерській організації. І такою організацією є тепер лише Майн Воркерс Юніон оф Канада.

А УКРАЇНСЬКИХ ПОСЛІВ ТАМ НЕ БУЛО.

В минулому числі "Укр. Роб. Вістей" містилися подрібні описи кривавих подій в Стрию, що мали там місце 1. квітня ц. р. Поданою подробицею похорону, "Діло" визначно зазначає, що на похорон прибули з Варшави лише два комуністичні послі: Папчук і Сохацький.

"Натомість не було там ні послів П.П.С., хоч Стрий дав їм посла Моравського, ні нікого з Українського Клубу, хоч у Стрию різно в першій мірі пролягала українська кров".

Чому-ж не було там послів з Українського Клубу, що існує при варшавському союмі? Адже-ж ми не раз читали в різних патріотичних галицьких газетах, а за ними й в тутешніх українських теж патріотичних газетах, що одинокими правними, дійсними й ширшими представниками та оборонцями українського народу в польському союмі є лише, й то лише послі з Українського Клубу. А всі оті українські комуністи в союмі "запродалася шляхеті".

І ось маєте: пролягала українська кров в Стрию, відбулися величаві похорони від догладом дефензивників, і ані один з послів Українського Клубу не показався на сцені цих кривавих подій. Прибуло лише два послі і то... комуністичні.

Чому ті послі, спитаєте, повинні були там бути? З різних важких причин, вони, як представники народу, повинні були там бути.

Бо тільки вони, що користуються з саквої-таквої посольської нетактичності, могли там заговорити до народу в його тяжку хвилину. Бо тільки вони з боку народу, а не з боку властей і дефензив, могли перевести на місці сльство (що й зробив там посол-комуніст Сохацький) й відтак виступити з соймової трибуни з фактами в руках проти цього звірського вчинку поліції.

Тільки вони могли це зробити. Але вони не прибули, хоч у Стрию пролягала українська кров. Так, українська, але не панська, а робітничая. В Стрию пролягала кров безробітних, голодних і холодних, а послі з Українського Клубу репрезентують тільки ситих Українців. І якже-ж їм було їхати до Стрию? А пани що скажуть?

І коли комуністичні послі ділили горе й сльози з родинами убитих та пораниених в Стрию, то послі з Українського Клубу відбували у Варшаві свій з'їзд, на якому ухвалили резолюцію бити комуністів. Раділися там спільно з пересівцями, якби то краще запрятати в шляхетське ярмо українських селян і робітників.

Ось вам широко-народні представники. А "Діло" дивується, чому вони не прибули. Не прибули тому, що там, де ляється робітничая кров, панам і панським наймитам немає місця.

Робітників.

БРЕХНІ БУРЖУАЗНОЇ ПРЕСИ.

Чого тільки не вигадувала закордонна преса про роботу комуністичних партій, їхній стан, радянську владу то-що? Ви можете в якій завгодно газеті (всіх напрямків і відтінків) натрапити на найбільш несподівані й неймовірні річі. Якого тільки лиха не зазнала радянська земля, їх організатори, керівники та навіть звичайнісінки обивателі на сторінках закордонної преси, під легким пером балакливих європейських журналістів?

Голод, холод, численні повстання, бунти червоних частин, численні страйки робітників, арешти, розстріли без суду й слідства, саркази між керівниками комуністичної партії й радянської влади — словом все, що на тільки здатна запропадна фантазія редакторів і журналістів "вільної преси".

І це фак не тільки журналістів, а навіть просто комерційних дільців, що своїм ноухом чують де можна зсгодіні в Європі добре заробити.

Очевидно, за це закордонна преса платить чималий гонорар. Візьмемо 14. з'їзд В.К.П. Скільки коло нього заходжувався закордонна преса? Яких коло нього-не було брехнь, наклепів, шахрайства? Де-хто, очевидно, добре за-

робив на цьому, бо-ж зацікавлення до з'їзду в буржуазних, соціал-люкайських колах було величезне. Воно, очевидно, триває й досі: надто величезні надії покладали там на наслідки роботи 14. з'їзду. На свій лад там тлумачили його роботу; сподівалися розвалу компартії, руйнації досягнень партійної роботи та врешті зменшення її впливу на життя Радянського Союзу, а там і більше.

Спекуляція на роботі 14. з'їзду В.К.П. досягала неймовірних розмірів: згадувалося вже й про повстання зінювців (прихильників тов. Зінювева) проти сталінців (прихильників тов. Сталіна), і про організацію чималих "заходів" до Москви. Зінювева і його прихильників збройних загонів, і про розклад Червоної армії. Не обійшлося й без тов. Троцького! Словом, розколюди, розторощили крицеву міць комуністичної партії на всі боки. А тепер нова сензація!

"Прагер Прессе" передає з "найпевніших жерел", що нібито опозиція, набравши сили, вистала закордон до російських соціалістів свою делегацію, маючи на увазі з ними по-радитись і об'єднатись для спільної боротьби проти "диктатури комуністичної партії".

І далі, опозиція ніби-то має на думці скликати надзвичайну конференцію — комуністичної партії для обговорення справи реконструкції радянського режиму й утворення нового коаліційного уряду.

Просто дивуєшся, як можна в 1926 році так надуживати чийсь довірі? "Аж жах бере за розпусту "вільної" європейської преси та її організаторів.

ЄВРОПА Й АМЕРИКА.

(З промови тов. Л. Троцького.)

Цим разом тов. Троцький відповідає на поставлене питання: "Чи віджив себе капіталізм?" (Гляди минуле число "У.Р.В.") Так що без дальших пояснень переходимо до суті річі.

Для Європи питання, як я старався показати, рішається твердо, й рішається негативно. Європа після війни попала в таке положення, чим була до війни. А війна-ж не була випадковим явищем. Війна була салим повстанням продуктивних сил проти капіталістичних форм і в тому числі проти національної держави.

Не могли більше вміщуватись продуктивні сили, створені капіталізмом, в рамках суспільних форм капіталізму й в тому числі в рамках національних держав. Тому й війна.

До чого привела війна Європу? До десяти разів погіршення стану: ті-ж самі капіталістичні форми, але більш реакційні; ті-ж самі цілі, але більш жорстокі; такі-ж самі кордони, але тісніші; такі-ж самі війська, але численніші; більш довгі і вузький ринок.

Ось загальний стан Європи. Якщо Англія нині дещо підноситься на рахунок Німеччини, завтра Німеччина піднесеться на рахунок Англії. Якщо загине в їхній торговельній бітвіні й найде плюс в одній країні, то шукайте відповідного мінусу в другій країні.

В цей беззвичайний стан загнав Європу світовий розвиток, перш всего розвиток Злучених Держав. Нині це — основна сила капіталістичного світа й характер цієї сили автоматично визначає беззвичайність Європи в рамках капіталістичного режиму.

Хай не подумает читач, що ми намагаємось тут викривати оцю нісенітницю.

Ні! Ми хотіли-б тільки зайвий раз показати нашому читачеві, до якого абсурду доходить закордонна журналістика в своєму старанні згвалтувати волю й довіря своїх читачів. Нещасний читачу! Ми вам це задрим!

Л. Троцький.

("Пролет. Правда")

Європейський капіталізм став реакційним в абсолютному значенні цього слова, тобто він не тільки не веде наші вперед, але навіть не здатний втримати для них той життєвий рівень, який вони здобули в минулому. Це й є економічна база нинішньої революційної епохи. Політичні припливи й відпливи розвиваються на цій базі, не змінюючи її.

Але що-ж буде з Америкою? У відношенні до Америки картина змалюється гей-би цілком інакше.

А в Азії? Адже-ж Азію з рахуби не викинеш. Азія й Африка, це — 55 процент поверхні землі, це — 60 процент населення землі. Про них, розуміється, повинна бути окрема й велика балачка, яка в рамці мого нинішнього доклада не входить. Але зі всего сказаного ясно, що боротьба Америки з Європою є перш всего боротьба за Азію.

Якже маєтись справа: чи капіталізм в Америці здатний це виконувати поступово місією? А капіталізм в Азії, в Африці?

В Азії капіталістичний розвиток зробив лише перші великі початкові кроки, а в Африці лише з периферії нові самовідносини почали розділяти континенту. Як-ж тут перспективи? Заключення, не-наше, проситись таке: капіталізм віджив себе в Європі; в Америці він ще веде вперед продуктивні сили; а в Азії й в Африці перед ним праці ще не початий край на багато десятиліт, якщо не на сотки літ.

Чи справді це так?

Чи справді це так? — про це довідається в слідуючому числі "У.Р.В."

ВРОНКИ - ЛЬВІВ - "КАЙДАНГОРОД".

Про судово-карно-тюремну політику панства польського не можна читати документів без жаху. Це доводиться лише не так часто чути, бо з 1924 року лише зараз почули ми матеріяли з уст соймової комісії, що її завданням було по змозі згадати, залучувати, затувувати змазати режим білого терору, що панує в карних органах та у в'язницях польських. Уже тоді — 1½ року тому — на сторінках преси з'явилось це страшне слово — Вронки.

Вронки — це тюрма в колись пруській Польщі. Прусське конкєрство понад 30 років тому збудувало цей кам'яний мішок, тюрму на 1,500 осіб, де кожен ув'язнений поміщається в спеціальну нору — одиночку. Прусаків цю тюрму використовували для рецидивістів, карних злочинців. Нинішні-ж владарі цієї тюрми використовують її для політичних в'язнів, головню з так званої конгресушки та Західної України. Тут, в даліні від різних місцевостей, тихо, без жадного шуму-гвалту тюрма зграв шоденними плановими "заходами" душить по-воли все, що має нешаста з підданців сучасної Річі Посполитої потрапити до Вронки...

"Не маємо ми ніяких правних полекси, — пишуть в'язні, — як політичні й наше положення не рішиться від положення кримінальних в'язнів. Насильно одігнано нас в тюрму одержавного погледу, на голові насильно погледу, щоб підірвати нас як арештантів. Нам неспівно мати прихильників до писання. Перебування на волюсі — прохода триває тільки одню годину на добу. Листи до родичів дозволено писати тільки двічі на місяць, але про умови життя в тюрмі писати не вільно, бо всі листи так підлягають конфіскації. Поштова і що

до кількості і якості така марна і недостатня, що не надавалась би навіть для худоби. Продукти-ж нам самим можна купувати за власні гроші, тільки двічі на місяць, а через те, що продукти зухто псуються, то навіть товаріші, що мають грошеву запomoгy з дому, голодують, бо не можуть щобудь купити. Зимом, нам не вільно носити теплої одежі і ми мерзнемо та хоріємо від холоду, в той час, як підбіраю наші власні оджі лежать в тюремному магазині. В одиноких наших підлога асфальтові, опалюється настільки, щоб не замерзла вода в котлах центрального опалення... Тюремний режим в душі пруського мілітаризму. За найдрібніші провини тюремні власті замикають до карцеру на 7-14 днів. Вибирається тут все обрання і замінюється, без білая на цілий протяг часу..."

І нема нічого дивного, що не проходить тижня, щоб хтось із ув'язнених не кінчив життя самогубством. Це буває головним чином серед молоді, що здібальшого і становить основний кадр ув'язнених, у віці від 17 до 21 року.

Можемо-ж собі тільки уявити, в якому стані в'язниці на т. зв. кресах коли більшість тюремної комісії, що робила доклад в польському союмі, говорила що у Вронках не так кепсько, бо, мовляв, кілька Білорусинів, що їх переведено було з "красової" тюрми у Вронки, хвалилися цій комісії, що почували себе у Вронках краще ніж у попередніх в'язницях.

Другим страховищем, що жахав своєю назвою в'язнів — це тюрма при вулиці Баторія у Львові, що славом своєю збувала і цілому Львові назву Кайдангорода.

Львівська тюрма славиться тим, що в ній персонал тюремний складається з високо кваліфікованих тюремщиків, що

кінчать спеціальну поліцейську школу. Львівська тюрма славиться ще тим, що 75 процент політичних в'язнів, за свідченням Зомерштайна з єврейського клубу, сидять без слідства і допиту по 2, а то й 3 роки. Львівська тюрма славиться ще й тим, що в ній живі методи, що привели до самогубства Ольгу Бесарабову.

Тов. Приступа з трибуни польського союму навів факт з практики володимирських тюремщиків, як один із кваліфікованих робітників — польського правосуддя — Заремба на допиті Штайніні сказав: "Колі ви не признаєтесь, то я можу собі дозволити і другу Бесарабову..."

Цей систематичний білий терор викликає огиду й протест до себе не тільки з боку комуністів та селянських партій, але й гадше каміни народної робітничої партії, що приєднала в союмі і свій голос до вимоги політичної амністії, перегляду тюремного режиму та віддання під суд тюремної адміністрації.

Ф. Т.

ПОДРОБИЦІ ПЕРЕМОГИ КОМУНІСТІВ НА ВИБОРАХ В ПАРИЖІ.

В день виборів в Парижі виборча боротьба дійшла до кульмінаційного пункту. Обидва кандидати "Юніон Націонал" не скупились на обіцянки: догоджуючи правим, вони клялися добиватись зміни закону про відокремлення церкви від держави, а щоб прислужитись лівим, вони обіцяли осуджувати війну в Сирії та Марокко. В останній момент монархістична газета "Аксон Франсез", висловила за підтримку кандидатів "Юніон Націонал" і як показала наслідки зробила тим меджеву послугу національному блоку.

Велике враження на ті дрібно-буржуазні елементи, що вагаються, справила також опублікована в комуністичній газеті "Іманіте" телеграма видатного німецького промисловця Арнольда Рехберга, послана ним до газети "Авенір" (орган Мілера, що стоїть на чолі фашистського крила національного блоку). В цій телеграмі Рехберг, відомий прихильник співробітництва німецького капіталу з французьким, висловився за підтримку кандидатів "Юніон Націонал".

Чекаючи наслідків виборів, перед редакціями газет та будинками муніципалітетів стояли величезні маси народу. Багато тисяч робітників, що зібрались перед редакцією "Іманіте", зустріли звістку про перемогу комуністів співом "Інтернаціоналу". За винятком невеликої сутинки монархістів з комуністами на площі Опері, лад ніде не порушувався.

УРЯДОВА МОВА В С.Р.С.Р.

Президія Всесоюзнного Центрального Виконавчого Комітету в Москві доручила Союзу рад Народних Комісарів виробити нові постанови про вживання урядової мови у ділових зносинах.

Союзи усунули кореспондують з підлеглими їм у поодиноких автономних республіках відділами та філіями по російським. Натомість всі союзи установи і їх філії ведуть на територіях національних республік з автономними національними установами всіх республік всю переписку в мові дотичних націй. Всі національні республіки кореспондують між собою в своїх мовах.

АВСТРИЙСЬКА РОБІТНИЧА ДЕЛЕГАЦІЯ НА УКРАЇНІ.

В Харкові витали австрійську робітничу делегацію дуже оброчити. Від уряду витав її обширною промовою Радченко. Йому відповідав голова делегації Форкаш. Делегація знайомилась перш за все з професійним і робітничим рухом. З Харкова виїхала делегація до Тули, а звідти кая іхати до Москви і Ленінграду. З Ленінграду має цертати до Австрії морем через Німеччину.

Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти"!